

THAY ĐỔI TƯ DUY LÀM DU LỊCH - ĐÒN BẤY PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI VƯỜN Ở HUYỆN PHONG ĐIỀN

ThS. NGUYỄN QUỐC NGHI
Trường Đại học Cần Thơ

Năm ở vùng ngoại ô của TP. Cần Thơ, Phong Điền được ví như “lá phổi xanh” của thành phố. Với điều kiện tự nhiên và kinh tế - xã hội khá thuận lợi trong việc phát triển nông nghiệp và du lịch sinh thái, Phong Điền đã và đang hướng đến phát triển du lịch vườn sinh thái đặc thù. Với hơn 6.000 ha vườn cây ăn trái, chiếm 60% diện tích toàn huyện và chiếm 1/3 diện tích vườn toàn thành phố. Phong Điền được định hướng phát triển thành quận sinh thái của thành phố Cần Thơ. Với khoảng 65% số dân có thu nhập chủ yếu từ nông nghiệp, với chủng loại nông sản khá phong phú và có giá trị kinh tế cao có thể kể đến như: thương hiệu dâu Hạ Châu, vú sữa, cam sành, măng cụt,... Những năm gần đây, dịch vụ du lịch sinh thái của huyện đã có những bước phát triển đáng kể, nhiều điểm du lịch hình thành thương hiệu “Du lịch Phong Điền” được nhiều du khách trong và ngoài nước biết đến. Tuy nhiên, sự phát triển chưa tương xứng với tiềm năng và thế mạnh vốn có của địa phương, chưa có sản phẩm đặc thù, đặc biệt là chưa gắn kết với thế mạnh, chiến lược phát triển nông nghiệp nông thôn của huyện.

Du lịch Phong Điền - Hướng đi du lịch sinh thái vườn

Đất và người hào爽, thân thiện, lại thêm lợi thế về điều kiện tự nhiên với những vườn cây trái sum sê, không khí trong lành, sông rạch chằng chịt uốn quanh gợi nhớ miệt vườn sung túc, trù phú, Phong Điền trở thành điểm đến “du lịch miệt vườn” hút khách tại thành phố Cần Thơ. Nếu so sánh với các quận, huyện khác trong thành phố thì Phong Điền đã và đang hình thành rõ hướng đi riêng với những đặc trưng của loại hình du lịch sinh thái vườn. Cách trung tâm TP. Cần Thơ chưa đến 20km, Phong Điền được dòng Kênh xáng Xà No lấp tụ, bồi đắp phù sa màu mỡ, hình thành nên những mảnh vườn cây xanh trĩu quả. Với hơn 6.000 ha đất vườn cây ăn trái, người dân Phong Điền chủ yếu canh tác các loại cây đặc sản của ĐBSCL như: dâu Hạ Châu, vú sữa Lò Rèn, nhãn da bò, sầu riêng corm vàng hạt lép, cam mật, măng cụt... Từ lợi thế này, Phong Điền đã dần hình thành 18 điểm du lịch sinh thái vườn đặc trưng, điển hình như: Khu du

lịch Mỹ Khánh, vườn trái cây Vầm Xáng, vườn trái cây Hoàng Anh (xã Mỹ Khánh), vườn du lịch sinh thái Vũ Bình (xã Nhơn Nghĩa), Mỹ Thuận homestay (xã Mỹ Khánh), vườn lan Hai Khánh (xã Tân Thới hay vườn sinh thái, cơ sở sản xuất bánh hỏi Út Dzách (ấp Nhơn Bình, xã Nhơn Ái).

Cùng với sự “tự thức” làm du lịch của người dân, thời gian qua, lãnh đạo huyện Phong Điền luôn quan tâm phát triển loại hình du lịch sinh thái vườn để phát huy tiềm năng và thế mạnh du lịch của địa phương. Ngành du lịch huyện đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền và quảng bá sâu rộng trong cộng đồng về hình ảnh sông nước miệt vườn, khuyến khích người dân địa phương phát triển loại hình du lịch sinh thái tại gia đình, từ đó lượng khách đến tham quan ngày càng tăng. Phương châm “nhà nhà làm du lịch” được đẩy mạnh trong thời gian qua. Lượng khách du lịch “ghé lại” Phong Điền tăng qua các năm. Đây là một trong những động lực để Phong Điền phát huy thế mạnh và xây dựng chiến lược phát triển du lịch sinh thái vườn hơn nữa trong tương lai.

Bảng 1: Tình hình khách du lịch đến các điểm du lịch ở huyện Phong Điền

Chỉ tiêu	2010	2011	2012	2013	2014
Khách quốc tế	21.700	27.594	29.299	31.901	36.397
Khách nội địa	328.300	410.406	428.501	458.889	506.843
Tổng lượt khách	350.000	438.000	457.800	490.790	543.240
Tốc độ tăng lượt khách (%)	-	25,14	4,52	7,21	10,69
Tốc độ tăng khách quốc tế (%)	4,0	3,8	6,18	8,88	14,09

Nguồn: Trung tâm xúc tiến Thương mại - Du lịch huyện Phong Điền, năm 2014

Thách thức cho sự phát triển du lịch sinh thái vườn Phong Điền

Mặc dù lượng du khách đến tham quan ngày càng tăng, tuy nhiên Phong Điền vẫn chưa tạo được điểm nhấn và “lôi kéo” sự trở lại của du khách. Khách đến Phong Điền nhiều nhưng lượng khách lưu trú vẫn còn là con số rất khiêm tốn. Thậm chí, tần suất quay lại của du khách cũng rất hạn chế. Những nguyên nhân đã và đang mang đến những thách thức không nhỏ cho sự phát triển du lịch Phong Điền chủ yếu xuất phát từ “tư duy” làm du lịch của nhà vườn.

Thứ nhất, cách làm du lịch theo kiểu “buôn có hội, bán có phường” làm cho du lịch Phong Điền chưa tạo được điểm nhấn nổi bật trong bức tranh du lịch của thành phố nói riêng và vùng ĐBSCL nói chung. Các sản phẩm, dịch vụ du lịch tại các điểm vườn chủ yếu là tham quan vườn cây ăn trái, nghe đờn ca tài tử hay thưởng thức các món ăn đặc sản. Hình thức làm du lịch của các điểm vườn “na ná” và chưa có nét riêng của mỗi điểm vườn. Đây là nguyên nhân làm cho du khách có cảm giác quen thuộc, không có những điểm đặc trưng, độc đáo riêng so với những nơi du lịch khác mà du khách đã tham quan. Thiếu sự hấp dẫn, thiếu tính độc đáo và mới lạ khiến du khách giảm động lực quay lại với Phong Điền.

Thứ hai, nhà vườn làm du lịch chưa mạnh dạn đầu tư và phát triển phong cảnh vườn sinh thái. Thực trạng hoạt động du lịch tại Phong Điền cho thấy, một số hộ kinh doanh dịch vụ du lịch sinh thái vẫn còn “duy trì” nhiều cây tạp, cảnh quan không được chăm chút, trái cây trong vườn đơn điệu, thiếu đa dạng. Bố trí không gian trong vườn chưa khoa

Chợ nổi Phong Điền

Ảnh: internet

học, chưa chú trọng tính mùa vụ, chưa có nhiều dịch vụ liên kết, khai thác đặc sản trái cây.

Thứ ba, chất lượng phục vụ chưa mang đến sự hài lòng cho du khách. Hầu hết nhân viên phục vụ chưa được đào tạo bài bản. Các món ăn đồng quê được phục vụ hầu như giống nhau tại các điểm vườn du lịch, chưa tạo được nét riêng cho ẩm thực Phong Điền. Ngoài ra, cơ sở hạ tầng như đường đi, ghế ngồi, nhà vệ sinh chưa được sạch đẹp là thực trạng “mất điểm” trong mắt khách du lịch.

Thứ tư, “tư duy làm du lịch” chưa được đặt lên hàng đầu, nhiều chủ vườn còn đặt nặng nguồn thu nhập từ cây ăn trái hay các nguồn thu nhập khác. Công tác quảng bá hình ảnh vườn du lịch chưa được quan tâm đúng mức. Hầu hết các chủ vườn chưa có định hướng, chiến lược phát triển du lịch dài hạn. Đặc biệt là sự liên kết chia sẻ nguồn lực và phân khúc thị trường du khách chưa được quan tâm.

(Xem tiếp trang 40)

Đặc sản dâu Hạ Châu Phong Điền
Ảnh: internet

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy có đến 71,33% du khách trong nước đánh giá hài lòng khi đến du lịch tại quận Ninh Kiều. Nghiên cứu đã xác định được 4 nhóm nhân tố ảnh hưởng đến sự hài lòng của du khách là: năng lực phục vụ của các đơn vị cung cấp du lịch, chất lượng sản phẩm dịch vụ du lịch, cơ sở vật chất và hạ tầng du lịch, năng lực phục vụ của đội ngũ hướng dẫn viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2008). Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS, NXB Hồng Đức
- Thành ủy Cần Thơ (2011). Nghị quyết số 05-NQ/TU ngày 30 tháng 12 năm 2011 của Thành ủy Cần Thơ về việc xây dựng và phát triển quận Ninh Kiều thành đô thị trung tâm của thành phố Cần Thơ.
- UBND thành phố Cần Thơ (2008). Quyết định số 132/QĐ-UBND của UBND thành phố Cần Thơ ngày 16/1/2008 về Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ thời kỳ 2006 - 2020.
- Viện Kinh tế - Xã hội thành phố Cần Thơ (2015). Hiện trạng và giải pháp phát triển du lịch quận Ninh Kiều. Đề tài nghiên cứu cấp quận.

THAY ĐỔI TƯ DUY LÀM DU LỊCH... (Tiếp theo trang 33)

Thay đổi “tư duy làm du lịch” của nhà vườn - Đòn bẩy phát triển du lịch sinh thái vườn Phong Điền

Để Phong Điền tận dụng hiệu quả những ưu đãi từ thiên nhiên, phát triển du lịch sinh thái vườn một cách bền vững, giải pháp mang tính lâu dài cần được chú trọng, trong đó việc thay đổi “tư duy làm du lịch” của nhà vườn là giải pháp cần được ưu tiên hàng đầu. Từ những thực trạng còn tồn tại trong hoạt động du lịch sinh thái vườn của địa phương, ngành du lịch Phong Điền cần có những chương trình hành động, kế hoạch phát triển cụ thể và chính sách hỗ trợ cho các nhà vườn làm du lịch nhằm thay đổi cách làm du lịch theo hướng chuyên nghiệp. Đó là một trong những giải pháp mang tính chiến lược và lâu dài cho sự phát triển bền vững của du lịch sinh thái vườn Phong Điền. Sự thay đổi “tư duy làm du lịch” cần tập trung giải quyết các nguyên nhân tạo nên sự hạn chế của hoạt động du lịch: (1) Mỗi nhà vườn cần định vị dịch vụ cho điểm vườn du lịch của mình, đồng thời liên kết, chia sẻ thông tin, nguồn lực với các điểm du lịch khác nhằm kết nối tuyến du lịch đặc trưng cho Phong Điền; (2) Mạnh dạn cải tạo, đầu tư cảnh quan cho điểm vườn sinh thái mang tính độc đáo, hấp dẫn. Chú trọng sự đa dạng và đặc trưng của các loại cây ăn trái để đảm bảo không bị gián đoạn theo mùa; (3) Chú trọng đến chất lượng dịch vụ phục vụ tại các điểm vườn du lịch, công tác đào tạo nhân lực phục vụ cần được quan tâm hơn. Đặc biệt là khâu ẩm thực

phải đảm bảo 2 tiêu chí là đặc trưng và vệ sinh an toàn thực phẩm; (4) Đẩy mạnh công tác quảng bá hình ảnh vườn du lịch thông qua nhiều phương tiện hỗ trợ của địa phương, ví dụ như đài truyền thanh, website của huyện hay Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thành phố Cần Thơ.

Tiềm năng và thế mạnh của du lịch sinh thái Phong Điền là rất lớn nhưng để khai thác tốt nhất thì rất cần có sự vào cuộc mạnh mẽ của ngành du lịch thành phố Cần Thơ, lãnh đạo huyện Phong Điền, đặc biệt là thay đổi “tư duy làm du lịch” của các nhà vườn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Hoài Sơn, 2013. Du lịch miệt vườn ở Phong Điền. *Thời báo Kinh tế Sài Gòn*. <http://www.thesaintimes.vn/99360/Du-lich-miet-vuon-o-Phong-Dien.html>.
- Thời báo Kinh tế Sài Gòn. Hấp dẫn sinh thái Phong Điền (Cần Thơ). [http://cantho.gov.vn/wps/wcm/connect/cantho/tieng+viet/gioithieu/thanhphocantho/datvanguoicantho/dia+danh-di+lich-thang+canh/hap+dan+sinh+thai+phong+dien+\(can+tho\)](http://cantho.gov.vn/wps/wcm/connect/cantho/tieng+viet/gioithieu/thanhphocantho/datvanguoicantho/dia+danh-di+lich-thang+canh/hap+dan+sinh+thai+phong+dien+(can+tho))
- Hoàng Anh - ITTPC Cần Thơ. Phong Điền - Vùng đất văn minh miệt vườn. *Tạp chí du lịch*. <http://tcdulichthphcm.vn/home/lu-hanh/noi-vong-tay-lon/3196-phong-dien-vung-dat-van-minh-miet-vuon>
- Phong Điền: có thêm điểm du lịch sinh thái mới. *Đài Phát thanh Truyền hình thành phố Cần Thơ* <http://canthotv.vn/videos/phong-dien-co-them-diem-du-lich-sinh-thai-moi/>
- Khám phá trái cây miệt vườn Phong Điền - Cần Thơ. *Thegioidulich.edu.vn*. <http://thegioidulich.edu.vn/du-lich-viet-nam/kham-pha-trai-cay-miet-vuon-phong-dien-can-tho-77.html>